

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

MENTŐÁPOLÓ SZAKMA

1 A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy
- 1.2 A szakma megnevezése: Mentőápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 11
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 440 óra, Érettségire épülő oktatásban: 160 óra

2 A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

A mentőápoló munkáját hivatásként az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai, élettani és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival. Részt vesz a leendő munkatársak gyakorlati oktatásában. Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi és etikai normák betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Folyamatosan bővíti tudását szakmai képzéseken, továbbképzéseken. Önállóan, vagy team-munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. A sürgősségi betegellátás területén önállóan és csapatban, elsősorban az állami mentőszolgálatnál és sürgősségi osztályon, hivatástudattal és elkötelezetten sürgősségi ellátásban részesíti, valamint menti a betegeket és a sérülteket.

Kivonuló mentőtevékenységét az állami mentőszolgálat szabványos eljárásrendjein alapulóan, sürgősségi osztályos tevékenységét a szakmai protokollok előírásai alapján empatikusan, higgadtan, precízen, valamint a betegek iránti elkötelezett felelősség-vállalással végzi.

A beteg/sérült állapotának felmérését, osztályozását, állapotváltozásának megfigyelését és észlelését - jelentős részben - a nyilvánosság előtt végzi.

A bajbajutottak feltalálási helyén, vagy mentőjárművel történő szállítása közben, illetve sürgősségi osztályon alapszintű sürgősségi ellátást nyújt, emelt szintű ellátásban asszisztál, mentéstechnikai eszközöket, illetve betegszállítási és mozgatási technikákat alkalmaz, mentés, és betegszállítás szervezési folyamatokban, valamint katasztrófa-helyzetek és tömeges események felszámolásában közreműködik.

3 A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Mentőápoló	3311	Ápoló, szakápoló

4 A szakképzésbe történő belépés feltételei

4.1 Iskolai előképzettség:

5 éves képzés esetén alapfokú iskolai végzettség 2 éves képzés esetén érettségi vizsga

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozássegétségügyi alkalmassági vizsgálat: Szükséges

Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV.26.) ESZCSM rendeletben foglaltak szerint az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével történik.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat.

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

5 A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

5.1. Eszközjegyzék ágazati alapoktatáshoz

- Elméleti oktatóterem, demonstrációs terem/gyakorlóterem
- Oktatástechnikai eszközök, számítógépek perifériákkal, Internet
- Műszer és eszköztároló szekrények
- Elsősegélynyújtás eszközei: sürgősségi táska/kocsi BLS és PBLS végzéséhez felszerelve, oktató félautomata defibrillátor, egyszerű légútbiztosításhoz használt eszközök, lélegeztető ballon, maszk, csecsemő - kisgyermek - felnőtt újraélesztő fantom, légúti idegentest eltávolítás fantom vagy mellény, sebimitátor készlet, sérülések (sebek) ellátásához szükséges eszközök.
- Csecsemőgondozás eszközei: pólyázó, kiságy, csecsemőkád, csecsemőmérleg, testhosszmérés eszközei, csecsemőruházat, etetéshez, pelenkázáshoz, fürdetéshez szükséges eszközök, anyagok, gyermekjáték
- Betegazonosításhoz szükséges eszközök és dokumentáció
- A beteg mozgását segítő eszközök (járóbot, mankó, járókeret, rollátor, kerekesszék, kapaszkodó)
- Gyógyászati segédeszközök (kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök)
- A betegmozgató eszközei: betegemelő, fordítósín, betegcsúszató
- Az intézményen belüli betegszállítás eszközei (betegszállító kocsi, kerekesszék)
- Felszerelt ágyazó kocsi, szennyes ledobó kocsi, paraván, oktató termenként egy gurulós kötöző/műszerelő kocsi
- Ágynemű és egyéb fehérnemű (matracvédő, párnák, takarók, plédok, ágyneműhuzatok, lepedők, műanyag/gumilepedő, hálóing, pizsama, törölközők, köntös, mosdókesztyűk, borogatás)
- Gyakorlótermenként legalább 3 betegágy tartozékaival, éjjeli szekrény, ágyasztal, karosszék
- Kötszerek (vatta, papírvatta, törülők, különböző méretű gézpólyák, mull-lapok, rugalmas pólyák, rögzítő anyagok)
- A táplálkozási szükséglet kielégítéséhez szükséges eszközök
- Oxigénterápia eszközei (oxigénpalack tartóval, reduktorral, flowmeter, oxigénszonda, oxigénmaszkok, párasító készülékek.)
- A nyomási fekély megelőzését szolgáló statikus eszközök (különböző matracok) és a betegkenyelmet szolgáló egyéb eszközök

- A testi higiéné és a személyes gondoskodás biztosításához szükséges eszközök, anyagok, fürdető szék/ágy
- Váladékok felfogására szolgáló eszközök (egyszer használatos változatban is), váladékokgyűjtésére szolgáló eszközök, szoba WC
- Laboratóriumi minták vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök
- Egyéni védőeszközök (orr-szájmaszk, sapka, védőszemüveg, gumikesztyű, ujjvédő, köpeny, lábszák)
- Kézmosáshoz, kéz-, felület-, és műszerfertőtlenítéshez szükséges eszközök, fertőtlenítőszer (bőr-nyálkahártya, kézfertőtlenítők, felület-, műszer-, eszközfertőtlenítők), fali adagolók, ágyvégi adagolók, kézfertőtlenítés hatékonyságát ellenőrző UV boks
- Izolálás eszközei
- Betegvizsgálathoz, vizithez használatos eszközök
- Sztómaellátás eszközei
- A veszélyes és kommunális hulladékok gyűjtéséhez szükséges eszközök
- Dokumentációs nyomtatványok
- Medikai rendszerek
- Egyszerű, eszközös vizsgálatokhoz, vitális paraméterek méréséhez szükséges eszközök: vérnyomásmérők, fonendoszkópok, pulzoximéter, vércukormérő, hőmérők, test-súly, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközei
- Felnőtt és gyermek betegápolási fantomok (sztomagondozásra is alkalmas), terhességi, öregségi modellek
- Anatómiai szemléltető ábrák és modellek
- Egészségfejlesztés témájú szemléltető ábrák, kiadványok, digitális ismeretterjesztő anyagok
- Digitális tananyagok

5.2. Eszközjegyzék szakirányú oktatáshoz

Az ágazati alapoktatás eszközei, továbbá:

- Ápolási beavatkozások gyakorlására alkalmas felnőtt, csecsemő és gyermek betegápolási fantomok (injekciózás, katéterezés, beöntés, szondalevezetés)
- Az ápolói beavatkozások eszközei: beöntéshez, katéterezéshez, gyomorszonda-levezetéshez, gyomormosáshoz, klinikai enterális tápláláshoz szükséges eszközök, gyógyszereléshez, vérvételhez, injekciózáshoz szükséges eszközök (biztonsági rendszerrel ellátott tűk, tűharang is), gyógyszerelő kocsi/gyógyszerszekrény, gyógyszerek, injekciózás gyakoroltatására alkalmas fantomok, vérvételi kar
- Infúzió adásához szükséges eszközök (szerelékek, infúziós készítmények, infúziós állvány, fecskendő és volumetrikus infúziós pumpa, bejuttatás eszközei)
- Infúzió melegítés eszközei
- Sebkezelés, kötözés eszközei: felszerelt kötöző kocsi, a nyomási fekély felmérésének, kezelésének és megelőzésének eszközei, decubitus imitációs készlet
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai
- Inhalációs terápia, porlasztók, nebulizátorok, spirométer, légzési fizioterápia eszközei
- Tracheostoma és gégekanül ápolásának, gondozásának eszközei
- Mulázsok és imitációs készletek (szubkután és intramuszkuláris, intraosseális, intravénás, gége és légső, mellkas, sebimitációs)
- Parenterális táplálás eszközei
- Laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintavételi eszközök
- Diagnosztikai eszközök (pulzoximéter, vérnyomásmérő, fonendoszkóp, hőmérők, vércukorszintmérő, 12 elvezetéses EKG-készülék)
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai, a monitorhoz EKG és paraméter szimulációs jelgenerátor
- A sürgősségi állapotok ellátásának oktatási eszközei: felnőtt és gyerek BLS fantom, gya-

korló AED, egyszerű légútbiztosításra alkalmas supraglottikus eszközök (oropharyngealis tubus, nasopharyngealis tubus, laryngealis maszk) különböző méretekből, gyakorló fantom, öntelődő lélegeztető ballon-maszk rezervoárral (felnőtt és csecsemő), légúti leszívás eszköze, leszívó katéterek, lélegeztetőgép, idegentest-fogó. Legalább BLS szintű fantom. Tourniquet, intraossealis gyakorló fúró torzóval, Sürgősségi táskák legalább 2 darab, sürgősségi műszerelő/gyógyszerelő kocsik. Hordágy.

- A sérülések rögzítésének eszközei (nyakrögzítő, lapáthordágy, fejrögzítő, medenceöv, húzó-sín, vacuum-sín)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk

5.3. Eszközjegyzék szakirányú oktatáshoz az egészségügy ágazati alapoktatás és a 11-12. évfolyami szakirányú oktatás eszközein túl:

A mentésről szóló 5/2006. (II. 7.) EüM rendelet 1. melléklet II. TÁRGYI FELTÉTELEK II/B. Mentőjárművek 1.1. Egészségügyi minimum felszerelés (mentőhátizsákban, mentőtáskában) a beteg mellé juttatható formában és 3.1 Egészségügyi minimum többletfelszerelése a mentőgépkocsira meghatározott felszerelésen felül - pontjaiban meghatározott gyakorló típusú eszközök és felszerelések.

Magas hűségű szimulátorok és imitációs fantomok: újraélesztési egész test felnőtt és gyermek és csecsemő-újszülött, lélegeztetési, traumatológiai egész test, szülészeti, eszközös légútbiztosító (pharyngealis és laringeális), légúti idegentest (felnőtt és gyermek és csecsemő).

Mulázások és imitációs készletek (szubkután és intramuscularis, intraossealis, intravénás, gége és légcső, mellkas, sebimitációs).

6 Kimeneti követelmények

6.1. Ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

Alapápolási feladatokat lát el. Segíti a beteget az alapvető szükségletek (alvás, pihenés, mozgás, higiénés, táplálkozás, normál légzés, testhőmérséklet, ürités, biztonság) kielégítésében. Szakszerűen alkalmazza az ápolási eszközöket és a gyógyászati segédeszközöket. Betegmegfigyelési tevékenységet végez, a beteg állapotában bekövetkezett változásokat azonnal jelzi az ápolónak, az orvosnak. Szükség esetén elsősegélyt nyújt, megkezdheti az alapszintű újraélesztést. Közreműködik a gondozási és egészségfejlesztési tevékenységekben. Feladatait irányítás és felügyelet mellett végzi. Munkája során betartja a munkavédelmi, egészségvédelmi, higiénés és ápolásszakmai szabályokat. Etikus magatartást tanúsít a betegellátás során, valamint munkatársi kapcsolataiban.

6.2. Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Az egyén életkorának és élethelyzetének megfelelő gondozási feladatokat végez.	Ismeri az egészséges ember pszichés és szomatikus fejlődésének jellemzőit, az adott életkorban és élethelyzetben megjelenő gondozási feladatokat.	Empátiával viszonyul a gondozást igénylő emberekhez, segítőkész.	A gondozási feladatokat az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett, szakszerűen látja el.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
2	Részt vesz az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezet-szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Munkahelyén és magánéletében is egészségtudatos magatartásra törekszik.	Az egészségfejlesztésre irányuló tevékenységeket az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett végzi.
3	Eligazodik az egészségügyi ellátórendszerben.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer struktúráját, működését. Ismeri a TEAM munka alapjait, az együttműködés és problémamegoldás lehetőségeit.	Igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre. Törekszik a munkatársakkal való együttműködésre.	Felelős a tudásának folyamatos fejlesztéséért. A munkatársakkal konstruktív együttműködésre és a problémák hatékony megoldására törekszik.
4	Az ápolási munka során előforduló ápolásetikai és betegjogi problémákat jelzi.	Tudja az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási elvárásokat. Ismeri az egészségügyi törvénynek az ápolói munkával összefüggő főbb előírásait, különös tekintettel a betegek jogaira. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit. Érti a beteglátogatással kapcsolatos általános elvárásokat.	Magára nézve kötelezőnek érzi az etikai és jogi normák betartását. Fontosnak tartja a hivatásához méltó megjelenést, magatartást.	Betartja a munkájával kapcsolatos etikai és jogi követelményeket.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
5	Méréseit, megfigyeléseit lázlapon, betegmegfigyelő lapon dokumentálja.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, formáit (papír alapú, elektronikus), az adatvédelemmel kapcsolatos szabályokat. Ismeri a lázlap, betegmegfigyelő lap vezetésének szabályait.	Tiszteletben tartja az adatvédelmi szabályokat.	Illetéktelen személynek nem szolgáltat ki betegekkal kapcsolatos információt, adatot és dokumentumot. Egyszerű vizsgáló eljárások eredményeit az ápoló ellenőrzése mellett dokumentálja.
6	Előkészíti az eszközöket, anyagokat a megfelelő sterilizálási eljáráshoz. A sterilanyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Tisztában van az aszepszis, antiszepszis lényegével. Ismeri a sterilizálás lehetséges formáit, az eszközök sterilizálásra történő előkészítésének folyamatát. Tudja a steril anyagok kezelésének, szállításának, tárolásának szabályait.		Betartja a kórház higiénés rendszabályokat, megelőzi a nosocomialis fertőzések kialakulását. Betartja a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.
7	Biztosítja a kórterem/vizsgáló helyiség rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki a beteg számára. Fertőtleníti a beteggel közvetlenül, vagy közvetve érintkező tárgyakat, eszközöket, felületeket. A tiszta és használt textíliákat a szabályoknak megfelelően kezeli és tárolja.	Tisztában van a fertőzések létrejöttének mechanizmusaival, a nosocomialis fertőzések jelentőségével, a megelőzést szolgáló rendszabályokkal. Ismeri a fertőtlenítőszer típusait és a fertőtlenítő eljárások módozatait. Ismeri az egyes ellátási területek higiénés rendjét. Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, az alkalmazott eszközök, berendezések fertőtlenítési lehetőségeit. Ismeri az előírt koncentrációjú fertőtlenítő oldatok elkészítésének előírásait. Ismeri a szennyes és tiszta textília kezelésének szabályait.	Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását és betartatását. Belátja az aszepszis jelentőségét, megsértésének lehetséges következményeit. Belátja a nosocomialis fertőzések megelőzésének fontosságát. Munkahelyén és magánéletben is környezettudatos magatartásra törekszik.	A kórterem vizsgálóhelyiség rendjét következetesen, önállóan biztosítja.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
8	Részt vesz a fertőző beteg elkülönítésében, a fertőző beteg alapápolását végzi.	Ismeri a fertőzőbetegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.	Magára nézve kötelezőnek érzi azoknak a rendszabályoknak a betartását, amelyek a fertőzések átvitelének megelőzését szolgálják.	Az ápoló irányítása mellett végzi a fertőző beteg ellátását, betartja a higiénés és munkavédelmi szabályokat.
9	Vizithez, konzíliumhoz előkészít.	Ismeri a vizit és a konzílium fogalmát. Tudja a vizit előkészítésével és megvalósításával kapcsolatos ápolói feladatokat.	Tisztában van a vizit és a konzílium céljával, szerepével, emiatt felelősen viszonyul az előkészítéséhez.	A TEAM tagjaként részt vesz a viziteken, az ápoló utasítása és ellenőrzése mellett felkészíti a betegeket, előkészíti a kórtermet és a szükséges eszközöket.
10	A beteget vizsgálatra kíséri, szállítja, megfelelően alkalmazza a betegszállítás eszközeit.	Ismeri az intézményen belül használt betegszállító eszközök alkalmazását. Ismeri a betegszállítás módjait. Ismeri az akadályozott ember szükségleteit, segítségi módjait.	A beteghez toleránsan, empátikusan viszonyul. A megfelelő óvintézkedés mellett kíséri/szállítja a beteget.	A beteg kísérését, szállítását az ápoló irányítása mellett végzi, közben fokozottan ügyel a beteg biztonságára és a betegdokumentációra, adatvédelemre.
11	Elvégzi a beteg általános megtekintését, felméri a beteg fizikális állapotát, Részt vesz a beteg teljes körű megfigyelésében.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik az emberi szervezet felépítéséről, működéséről. Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a bőr és bőrfüggelékek megfigyelésének szempontjait, ezekkel kapcsolatos fontosabb szakkifejezéseket. Felismeri a normálistól eltérő állapotokat. Ismeri a fájdalomra utaló jeleket, tüneteket, a jellegzetes fájdalmakat és az ahhoz kapcsolódó fontosabb szakkifejezéseket. Ismeri a tudat, a magatartás kóros elváltozásait és a kapcsolódó szakkifejezéseket.	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában.	A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat jelzi az orvos vagy ápoló felé.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
12	Egyszerű eszközös vizsgálatokat végez, vitális paraméterek megfigyelését végzi, és az eredményeket dokumentálja.	Ismeri a testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközeit, kivitelezésének, dokumentálásának előírásait. Ismeri a vitális paraméterek fogalmát, élettani alapjait, jellemzőit, főbb eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Tudja a kardinális tünetek non-invazív mérésének szabályait, ismeri a használható eszközöket. Ismeri és használja a kapcsolódó legfontosabb szakkifejezéseket.	Mérési feladatainak elvégzésében pontosságra törekszik. Felismeri a megfigyelés során nyert információk jelentőségét.	Egyszerű vizsgáló eljárásokat szakszerűen, a higiénés szabályok betartásával, az ápoló utasítás alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi és dokumentálja. A vitális paraméterek megfigyelése során észlelt kóros eltéréseket azonnal jelzi az ápoló, vagy a orvos felé. A rábizott feladatokat szakszerűen, az utasításoknak megfelelően végzi el.
13	Felfogja és szükség esetén gyűjti a beteg testvadákeit, jelzi a váladékok kóros eltéréseit.	Ismeri a testváladékok élettani jellemzőit, normálistól való eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Ismeri a kapcsolódó alapvető szakkifejezéseket. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök típusaival, használatukkal, a tisztításuk és fertőtlenítésük szabányaival.	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában.	Megfigyeléseit dokumentálja, a testváladékok kóros eltéréseit jelzi az ápoló felé. Önállóan, a szakmai, higiénés és munkavédelmi szabályok betartásával kezeli a beteg testváladékait.
14	Méri és dokumentálja a beteg által bevitt és ürített folyadék mennyiségét.	Tisztában van a folyadékháztartással kapcsolatos legalapvetőbb ismeretekkel. Ismeri a vízfelvétel és vízleadás formáit, élettani mennyiségét. Ismeri a bevitt és ürített folyadék dokumentálásának szabályait.	A bevitt-ürített folyadék mérése és dokumentálása során gondosan jár el, pontosságra törekszik.	A bevitt-ürített folyadék vezetését szakszerűen, az ápoló ellenőrzése mellett végzi el és dokumentálja.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
15	Segítséget nyújt és intimitást biztosít az alapvető szükségletek (táplálkozás, higiéné, alvás, pihenés, mozgás, ürítés, biztonság, normál légzés, testhőmérséklet) kielégítéséhez, biztosítja a beteg komfortját. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az egészséges és beteg ember szükségleteit, valamint a szükségletek kielégítésének, illetve a beteg segítségének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens beteg alapápolási feladatait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Szem előtt tartja a beteg állapotát. Megfelelő toleranciával és empátiával rendelkezik a betegek irányában, feladatellátása során végig tekintettel van szeméremérzetére, tiszteletben tartja emberi méltóságukat. Elkötelezett a betegek ápolásával kapcsolatban.	A szükségletek kielégítésének segítségét az ápoló utasítása és ellenőrzése mellett végzi. Betartja a munka-, egészségvédelmi, higiénés szabályokat, valamint a betegbiztonság szempontjait a beteg ápolása, gondozása során. A tőle elvárható támogatást nyújtja az akadályozott beteg számára, ezt meghaladó esetekben segítséget kér az ápolótól.
16	Sztómák mindennapi gondozási feladatait végzi sztómával élő betegnél, a beteg önellátó képességének csökkenése esetén.	Tisztában van a különféle sztómák mindennapos gondozási feladataival.	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tiszteletben tartja a szeméremérzetét, empatikusan segít a beavatkozás során.	A sztóma gondozásában az ápoló utasításának megfelelően segít.
17	A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Elkötelezett az ápolási feladatok szakmai szabályoknak megfelelő végzése tekintetében. Felismeri a nyomási fekély megelőzésének fontosságát.	A prevenciók tevékenységet az ápoló utasítása alapján és ellenőrzése mellett végzi. A nyomási fekély megjelenését jelzi az orvos vagy ápoló felé.
18	Decubitus jeleit felismeri és jelzi.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját.	Szakmai ismereteit fejleszti, körültekintően végzi a munkáját.	Önálló megfigyelést végez.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
19	Gyógyászati segédeszközöket (mozgást, kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök, műfogsor), kényelmi eszközöket alkalmaz a betegnél, vagy segíti a beteget annak használatában.	Ismeri a test közeli és test távoli gyógyászati segédeszközök csoportjait. Ismeri a mozgást, helyzetváltoztatást, kommunikációt és tájékozódást segítő eszközöket, és a személyi gondoskodás eszközeit. Ismeri a kényelmi eszközök fajtáit, jellemzőit, használatuk szempontjait.	A beteget a szükséges mértékben támogatja, segíti az eszközök használatában. Tájékozódik a beteg komfortérzetéről.	Betartja a orvos/ápoló utasításait, az előírt gyógyászati segédeszközöket szabályszerűen alkalmazza. A kényelmi eszközöket ápoló ellenőrzése mellett, szabályszerűen alkalmazza.
20	Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival. Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Fontosnak tartja a betegek, családtagok, kollégák meghallgatását.	Tájékoztatót ad a betegnek és a hozzátartozóknak a beteg állapotával, gyógykezelésével kapcsolatban az ápoló és/vagy orvos utasításának megfelelően.
21	Alapszintű elsősegélyt nyújt.	Tisztában van az elsősegélynyújtási kötelezettséggel. Tudja az elsősegélynyújtó teendőit eszméletlenség, BLS, + AED esetén. Ismeri a különböző sérülések, belgyógyászati balesetek, termikus traumák, mérgezések, roszullétek első ellátását.	Elkötelezett az irányban, hogy elsősegélynyújtást igénylő esetekben megfelelő segítséget nyújtson. Az ellátás során mindvégig a beteg érdekeit szem előtt tartva, empátikusan nyújt segítséget.	Önállóan felméri a helyszín biztonságát, tájékozódó betegvizsgálatot végez, mentőt/orvost hív, a segítség érkezéséig megkezdi az elsősegélynyújtást.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
22	A betegek ápolása, gondozása során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat. Tisztában van a biztonságos munkavégzés feltételeivel.	Elfogadja és kötelezőnek érzi a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felelős a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok maradéktalan betartásáért.
23	Előírásoknak megfelelően használja az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Belátja az egyéni védőeszközök használatának jelentőségét a betegápolás során.	Munkáját a munkavédelmi szabályok betartásával végzi.
24	A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri az egészségügyi intézményekben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében.	Önállóan kezeli munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
25	A vizsgálati mintát a laboratóriumba eljuttatja.	Tisztában van a vizsgálati anyagok tárolásának és szállításának higiénés és munkavédelmi szabályaival.	Belátja a vizsgálati minta kezelésével kapcsolatos előírások jelentőségét.	A vizsgálati mintát az ápoló utasításának megfelelően szállítja. Betartja a vizsgálati minta megfelelő tárolásának és szállításának szabályait.
26	Enterális gyógyszereket, előre csomagolt formában adagolt készítményeket elrendelés alapján bead.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszerértékelés és kezelés szabályait, illetve a gyógyszerformákat.	Munkájára igényes és precízen hajtja végre a gyógyszerelő tevékenységet.	Előírásnak megfelelően felettesi utasításra, a kliens rendszeresen szedett kliens/hozzá tartozó által beadható enterális gyógyszereit, illetve akut esetben elrendelt enterális gyógyszereket bead.
27	Előre töltött adagban elérhető készítmény esetében subcutan, illetve intramuscularis injekciót (deltaizomba) bead, az injekciózás esetleges szövődeményeit felismeri.	Ismeri az injekciózás eszközrendszerét és szabályait, ismeri a gyógyszerelés szabályait, és az emberi test felépítését, injekciózási módokat, protokollokat.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Előírás alapján utasításra a hozzátartozó/ beteg által is beadható készítmények beadását önállóan végzi.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
28	Vércukrot mér, vizeletvizsgálatot végez gyorssteszttel. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Elrendelés alapján utasításra önállóan elvégzi a beavatkozást.

6.3. Szakirányú oktatás szakmai követelményei (11-12. évfolyam)

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felettes felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást.
2	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől.	Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a felettes utasítása szerint, felügyelettel végzi, tevékenységét dokumentálja.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
3	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységet a felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
4	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait, felhelyezését.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását felettes utasítása szerint végzi.
5	Előkészíti a beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensi feladatokat.	Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képző eljárásokat. Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését felettes utasítása alapján, felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi teammel együttműködik, asszisztál.
6	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	Megelőzi a szorongón pszichikus ártalmak kialakulását felettes irányításával.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
7	Egyénre szabott betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.
8	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel utasításra végrehajtja.
9	Terminális állapotú beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt személy hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
10	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
11	Enterális és parenterális gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik a gyógyszerelésben, segédkezik az infúziós terápia alkalmazásában, képes (infúziós palackot cserél; az infúzió cseppszámát orvosi utasításra megváltoztatja; kötécserét végez a perifériás vénakanül helyén; CVK-ból vért vesz; midline katétert és iv. kanült orvosi utasításra eltávolít.	Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltározás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontok, a munka-tűz-, és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felettes utasítására közreműködik a feladatokban, de nem indíthat új terápiát.
12	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált fertőző beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását elősegítő tényezőket, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, leggyakoribb izolációs formákat, a fertőző, beteg elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében.	Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és a munkavédelmi szabályokat.
13	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli.	Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	Elkötelezett a munka- és egészségvédelmi szabályok betartásában. Környezettudatos magatartást tanúsít.	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
14	Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolási feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	A felettes utasítása alapján, a teammel együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
15	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás és centrális vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának lehetőségei (véna injekció), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, légúti váladékleszívás). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján részt vesz (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
16	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramuscularis (delta izom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát.	Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Megfelelő indikáció esetén felügyelet mellett részt vesz fájdalomcsillapításban non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén felügyelettel végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
17	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél (per os, sc., im.). Részt vesz a gyógyszer-alkalmazásban reanimáció során.	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Felettes utasítása szerint részt vesz a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
18	Részt vesz az inkontinens beteg ápolásában.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non- invazív eszközeit.	A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat.
19	Beöntést ad, sztómazsák ürítését, cseréjét végzi.	Ismeri a beöntés és a sztómazsák csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját. Lehetséges szövődményeket.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
20	Részt vesz a gyomorszondán keresztüli táplálásban.	Ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét.	Etikusan végzi a munkáját.	
21	Részt vesz a húgyhólyag irrigálásában.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	
22	Beadja az elrendelt gyógyszert (fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glükózt)	Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszeres csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	
23	Részt vesz a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, és a műtét utáni kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját. Ismeri a dréngondozás menetét.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	
24	Részt vesz a decubitus prevenciók tevékenységében. Felismeri és jelzi a decubitus jeleit, stádiumát beazonosítja.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait. Tisztában van a beteg passzív mozgatásának jelentőségével. Ismeri a decubitus megelőzés lehetőségeit.	Munkáját a tőle elvárható módon végzi forgatási terv alapján.	Az ápoló teammel együttműködve, felügyelettel megfigyeli a beteget.
25	Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.

6.4. Szakirányú oktatás szakmai követelményei (13.évfolyam)

Sorszám	Készségek,képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősségmértéke
1	A mentésben rendelkezésre álló kommunikációs eszközök igénybevételével kommunikál a beteg, a betegellátás és az optimális betegút megválasztása érdekében.	Alkalmazói szinten ismeri a sürgősségi ellátás és a bevetésirányítás rendszerét, a sürgősségi ellátás infokommunikációs és telekommunikációs eszközeit, azok használatát, valamint az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	A sürgősségi ellátórendszerben magabiztosan eligazodva képviseli a mentési lánc elemeit és prioritásait. Kész megfelelő kommunikációt folytatni a mentésirányítással, betegszállítás irányítással, társszervekkel, kórházakkal, más mentőegységekkel	Önállóan és a mentésirányítás útmutatása alapján eligazodik a sürgősségi ellátás és a bevetésirányítás rendszereiben. Mentésszervezési kommunikációját az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjében rögzített ISBAR protokoll előírásai alapján végzi.
2	Elsősegélynyújtást oktat laikusok számára.	Tudja az alapszintű elsősegélynyújtás szakmai és oktatási ismereteit és azok gyakorlati alkalmazását, a 4 lépcsős módszert.	A 4 lépcsőskészség-átadási módszert alkalmazza elsősegélynyújtás oktatására.	Önállóan vezeti a foglalkozást.
3	A helyszínen tájékozódik, biztonságosságát felméri és biztosítja.	Komplexitásában és összefüggéseiben ismeri a helyszínen történő tájékozódás tevékenységeit, a kriminális helyszín ismerveit, a biztonságos helyszín feltételeit, a helyszín biztonságossá tételének módszereit, a kimentés tevékenységeit, a betegvizsgálatot befolyásoló körülményeket, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Minőség orientáltan és precízen folytatja helyszíni tevékenységét.	Helyszínnel kapcsolatos tevékenységeit önállóan, felelősen, végzi.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősségmértéke
4	A beteg állapotát felméri, és az életveszélyt jelentő állapotokat az eljárásrendnek megfelelően ellátja.	Magabiztosan és részletesen ismeri az első benyomás és OMG helyzet megfigyelési szempontjait, az AVPU skálát, az ABCDE állapotfelmérés életkorspecifikus elemeit és tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, a normál és kóros értékeket. Érti és tudja a traumát szenvedett beteg ccABCDE-szemlélet szerinti állapotfelmérésének életkor specifikus elemeit, tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, normál és kóros értékeit, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Az ellátás során mindvégig a beteg érdekeit szem előtt tartva, empatikusan és minőségorientáltan nyújt segítséget.	Felelősen és önállóan méri fel a beteg állapotát az ABCDE és ccABCDE szemlélet szerint, az életkori sajátosságok figyelembevételével. A beteg állapotának megfelelően hoz döntéseket az ellátásról. A mentőegység munkájáért felelősséget vállalva vezeti a bajbajutott mentését a magasabb szakmai végzettségű szakember hiányában.
5	A beteget megfigyeli, állapotváltozását észleli, értékeli, a szükséges beavatkozásokat konzultációt követően utasításra elvégzi, és a szükséges intézkedéseket megteszi.	Tudja a prehospitális beteg megfigyelés módszereit és eszközeit, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit. Felismeri a beteg állapotának változásait. Azonosítja a fiziológiás és a kóros betegvizsgálati értékek közti különbséget.	Figyelemmel kíséri a beteg állapotát, állapotának változásait.	Betartja és betartatja az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben foglalt betegellátási szabályokat. Saját munkájáért felelősséget vállalva képes a mért értékekre vonatkozó önellenőrzésre és saját hibáinak korrekciójára.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősségmértéke
6	Beteg transzportját előkészíti és lebonyolítja.	Felismeri és azonosítja a mentő és betegszállító járművek jellemzőit. Behatóan ismeri a beteg szállíthatóság megítélésének és szállításra történő előkészítésének módszereit. ISBAR elemeit és alkalmazását. Átfogóan ismeri a hővédelem eszközeit és módszereit, az eszközös és eszköz nélkül mobilizálás gyakorlati kivitelezését, a beteg pozicionálásának elméletét és gyakorlatát. Tudja a szállítási trauma fogalmát, megelőzésének és csökkentésének lehetőségeit, a szállítás alatti lehetséges testhelyzetek kialakításának szabályait, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit. Érti a megkülönböztetőjelzés használatának szabályait, ismeri a légi és vízi mentőjárművek mentési specialitásait.	Törekszik a betegség a hozzátartozó teljes körű tájékoztatására és az előkészítő tevékenységek betörténő bevonására.	Magasabb szakmai végzettségű szakember hiányában a mentőgépkocsi mentőegységének tevékenységét irányítja.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősségmértéke
7	Sérüléseket felismer és ellát, a rögzítő eszközöket alkalmazza.	Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet. Felismeri a sérülések típusait. Tudja a sérülések ellátási módszereit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát. Átfogóan ismeri a rögzítő eszközök fajtáit, alkalmazásuk szabályait, elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Kész csoporttevékenységként végrehajtani a sérülések felismerését és ellátását, a rögzítő eszközök alkalmazását.	Felelősen közreműködik a sérülések ellátásában, a rögzítő eszközök alkalmazásában az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben rögzített metodika szerint.
8	Életet veszélyeztető belgyógyászati kórképeket felismeri az eljárásrendben leírtak alapján ellátja.	Részletesen ismeri az életet veszélyeztető belgyógyászati kórképek tüneteit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Törekszik a betegjogok érvényesítésére az életveszélyes állapotban lévő betegek esetében is.	A belgyógyászati kórképek felismerése és ellátása során betartja és betartatja az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben meghatározott protokollokat.
9	Az eszmélet és a tudat kóros elváltozásait, illetve a stroke állapotot felismeri és az utasításnak megfelelően ellátja.	Tudja az eszmélet és tudat élettanát és kórtanát. Alkalmazói szinten ismeri az eszméletzavar ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát. Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Minőségorientáltan és szakszerűen választja ki és hajtja végre a szükséges betegellátási tevékenységeket, illetve azok kombinációját.	Az állami mentőszolgálat vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben meghatározott protokollok szerinti betegellátás szabályait önállóan, utasításra és másokkal együttműködve is betartja.

Sorszám	Készségek,képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősségmértéke
10	A beteg invazív és non invazív gyógyszerelésében együttműködik, az eljárásrendben leírtak alapján.	Tudja és részletesen ismeri a szubkután, intramuszkuláris, intravénás, inhalációs, rektális, intranazális, intraoszeális gyógyszer- és folyadékbevitel alkalmazási szabályait, a perifériás vénabiztosítás és intraoszeális technika kivitelezését, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Tiszteletben tartja a betegek fájdalomtűrő képességének különbözőségeit, törekszik a lehető legnagyobb mértékű, de a betegellátás hatékonyságát károsan nem befolyásoló mértékű empatikus hozzáállásra.	Alkalmazza az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben meghatározott betegellátási szabályokat.
11	Csecsemő és gyermekkori speciális kórképeket felismeri, az eljárásrendben leírtak alapján azokat ellátja.	ABCDE szemléletű vizsgálat során felismeri a csecsemő és gyermekkori speciális kórképeket. Alkalmazói szinten ismeri a csecsemő és gyermekkor időszakában előforduló speciális kórképek kórtanát, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	A csecsemő és gyermek ellátás során törekszik a szülői jelenlét teljes körű biztosítására.	A csecsemő és gyermekkori speciális kórképeket az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrend előírásait betartva látja el.
12	Helyszíni szülés levezetésében részt vesz.	Felismeri a kitolási szak élettani jeleit. Ismeri a szülés szakaszait. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Értékként tekint a korai anya- gyermek kapcsolat biztosítására, és elkötelezett a megvalósítására vonatkozóan.	A helyszíni normál szülés levezetésénél együttműködik a mentőegység tagjaival, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrend előírásait betartja.

Sorszám	Készségek,képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősségmértéke
13	Mérgezést szenvedett beteg ellátásában együttműködően részt vesz az eljárásrendben leírtak alapján.	A mérgezések kórtanát tudja és felismeri az egyes mérgezéseket. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	A mérgezett beteg ellátásának szervezése során szem előtt tartja az ellátók és a környezetben lévő további személyek esetleges véletlen expozíciójának elkerülését.	Az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerint együttműködik a mentőegység tagjaival, a mérgezést szenvedett beteg ellátása során.
14	Alapszintű újraélesztést végez felnőtt és gyermek páciensen.	Felismeri az életjelenségek hiányát. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Tiszteletben tartja a hozzátartozók jelenlétére vonatkozó kéréseket.	Felelős döntéseket hoz, csapatban együttműködve végzi az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerinti alapszintű újraélesztést (BLS, xBLS, PBLIS, ILS).
15	Emelt szintű újraélesztés során a megfelelő eszközöket és módszereket alkalmazva, speciális körülmények között végez mentőápolói feladatokat.	Tudja az ALS algoritmus elemeit és folyamatát. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Nyitott a speciális körülmények között végzett újraélesztési tevékenység csapatmunkában és munkamegosztáson alapuló ellátására.	Orvos/mentőtiszt vezetői irányításával és másokkal együttműködve végzi az emelt szintű újraélesztés során a mentőápolói feladatokat az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerint.
16	Periarreszt ritmuszavarokat felismer, és részt vesz a postresuscitációs eljárásokban.	Tudja a periarreszt ritmuszavarok tüneteit, felismeri annak EKG és egyéb jeleit. Behatóan ismeri az ALS mentőegység felszerelését, alkalmazásának szabályait, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Tiszteletben tartja az emberi életet.	Az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrend előírásait betartja a postresuscitációs eljárások kivitelezésénél.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősségmértéke
17	Számítógép vezérelt mentéstechnikai eszközöket működtet.	Érti és megérti a készülékek által megjelenített állapot/hiba üzeneteket.	Fogékony az új elektronikus mentéstechnikai eszközök használatának elsajátítására.	Betartja és betartatja a használati útmutató leírása szerinti működtetés szabályait.
18	Tömeges esemény, katasztrófa helyzetek felszámolásában az orvos vagy mentőtiszt utasításának megfelelően közreműködik, az eljárásrendben leírtak alapján.	Alkalmazói szinten ismeri az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje tartalmát.	Elfogadja és elkötelezetten hajtja végre a kórhelyparancsnok utasításait.	A tömeges esemény és katasztrófa helyzetek felszámolásában az egészségügyi kórhelyparancsnok utasításai alapján, az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerint vesz részt.

7 Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1 **Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele:** a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Egészségügyi alapozó ismeretek

7.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása

30 feladtból álló teszt feladatsor megoldása, mely az alább felsorolt ismeretanyagból kerül összeállításra:

- Emberi test működése: emberi test részei, magyar nyelvű megnevezésük.
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek: egyszerű eszközös vizsgálatok, vitális paraméterek normál értékei, mérésük szabályai, eszközök és tisztántartásukra vonatkozó szabályok, betegmegfigyelés alapjai, testváladékok megfigyelése.
- Gyógyszerelési ismeretek: gyógyszerbejuttatási módok, szabályok, gyógyászati segédeszközök.
- Ápolástani ismeretek: beteggondozás alapjai, betegmozgatás, pozicionálás, kórtermi környezet, szükségletek szerinti alapápolási feladatok, akadályozottság, asszisztensi feladatok, szállítási módok, inaktivitás.
- Társadalomtudományi ismeretek: etikai, jogi, munkavédelmi szabályok, balesetvédelem, betegbiztonság, higiéné, kommunikáció elemei, dokumentáció és adatvédelem.
- Elsősegélynyújtás: elsősegélynyújtás alapjai, a beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat, eszméletlenség, újraélesztés, sérülések és ellátásuk, belgyógyászati esetek, mérgezések, mentőhívás, tömeges balesetek, katasztrófák.

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes vizsgán belül: 50%

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése: A 7.2.2. pontban meghatározott elméleti ismeretanyag az alábbi súlyozással kerül a teszt feladatsorába:

- Emberi test működése: 20%
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek: 20%
- Gyógyszerelési ismeretek: 10%
- Ápolástani ismeretek: 30%
- Társadalomtudományi ismeretek: 10%
- Elsősegélynyújtás: 10%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerzhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Alapápolási, gondozási, elsősegélynyújtó, gyógyszerelési projektfeladat

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység három részből áll:

A feladat: Vitális paraméterek mérése imitátor segítségével és dokumentálása.

B feladat: BLS + AED végrehajtása újraélesztő fantomon.

C feladat: Szituációs feladat végrehajtása az alapápolási-gondozási, elsősegélynyújtási, gyógyszerelési, munkavédelem és higiéné tevékenységek köréből:

- Gondozási feladatok: újszülött-, csecsemő-, kisgyermek gondozási feladatai, idős ember gondozása, akadályozott ember segítése.
- Ápolási alapeladatok: ágyazás, pihenés, mozgás, táplálkozási, higiénés, ürítési szükséglettel kapcsolatos feladatok, mindennapi sztómagondozás, inkontinens beteg ápolása, fizikális lázcsillapítás, tudat, magatartás, fájdalom, fekvés megfigyelése, egyszerű, eszközös vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérése), eszközismeret (mozgást segítő eszközök, kényelmi eszközök, antidecubitus eszközök, betegmozgatást segítő eszközök és használatuk). Az ellátás során keletkező hulladékok szabályos kezelése, hulladékgyűjtő eszközök és használatuk, dokumentálás.
- Gyógyszerelési feladatok: gyógyszerek kezelésére vonatkozó előírások betartása, enterális gyógyszerelés lázlap alapján.
- Elsősegélynyújtás: tájékozódás, teendők a helyszínen, orvos/mentőhívás, kimentés, ABCDE szemléletű állapotfelmérés, eszméletlen beteg ellátása, sérültek állapotfelmérése, ellátása.
- Munkavédelem és higiénés feladatok: egyéni védőeszközök használata, fertőtlenítő eljárások alkalmazása, eszközök előkészítése sterilizésre, steril anyagok kezelése.

A vizsgaszervező köteles megszervezni, minden tevékenységi körből legalább 1-1 szituációs feladat végrehajtását.

A szituációs feladatot gyakorlóteremben, imitátor és gyakorlófantomok, valamint a feladathoz szükséges szakmai eszközök, anyagok igénybevételel kell lebonyolítani.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

A feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

Értékelési szempontok:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

B feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

Értékelési szempontok:

- Biztonságos környezet megítélése
- Reakcióképesség vizsgálatának kivitelezése
- Helyszíni segítségkérés megvalósítása
- Átjárható légutak biztosítása
- Légzés vizsgálat kivitelezése
- Segítségkérés, mentőhívás
- Mellkaskompresszió kivitelezése
- AED használata

C feladat: értékelési aránya gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 40%

Értékelési szempontok:

- A feladat megértése
- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció megfelelősége a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének pontossága, szabályossága, szükség szerint dokumentálása
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A tanulónak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

- Az értékelés százalékos formában történik.
- A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

7.4 Alapvizsgálattal betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgálattal betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Egészségügy ágazati alapoktatás	5222	segédápoló, műtőssegéd	segédápoló

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Szakma megnevezése: Mentőápoló

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam, az egybefüggő és évközi szakmai gyakorlat sikeres és igazolt teljesítése.

8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények:

Portfólió leadása: A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal a képzőintézménynek megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Mentőápoló szakmai ismeret

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása:

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismeret méréséhez ábrák használata ajánlott.

A vizsgafeladatok összetétele a vizsgatevékenységen belül:

- Szakirányú oktatás szakmai követelményeinek leírása a 12. évfolyam végéig: 10%
- ABCDE állapotfelmérés és ellátás: 35%
- Optimális betegút megválasztása: 10%
- Elsősegélynyújtás oktatás: 10%
- Mérgezést szenvedett beteg ellátása: 10%
- Periarrest ritmuszavarok felismerése: 15%
- Tömeges események, katasztrófa helyzetek felszámolása: 10%

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés a központi interaktív vizsga összeállított javítási-értékelési útmutatója alapján történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Mentőápoló projektfeladat

8.4.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészekhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja valamennyi szakmai gyakorlattal összefüggésben a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző mentor által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

1. A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 50%)
  - 5 db önálló tevékenységről és 5 db asszisztálásról/közreműködésről szóló leírás a kórházi gyakorlatok során.
  - 10 db mentőgépkocsin történt önálló esetellátás esetellátásról szóló leírás (minimális tartalma: bejelentés adatai, helyszín, beteg életkora, beteg neme, anamnézis, feltaláláskori állapot leírása az ABCDE szemlélet szerint, alkalmazott terápia (önálló és asszisztált/közreműködött tevékenység megjelölésével), eszközhasználat, az ellátás végrehajtására vonatkozó és kapcsolódó állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály Szabványos Eljárásrend(ek) hivatkozása(i).
  - 10 db esetkocsin történő asszisztálásról vagy közreműködésről szóló leírás (minimális tartalma: bejelentés adatai, helyszín, beteg életkora, beteg neme, anamnézis, feltaláláskori állapot leírása az ABCDE szemlélet szerint, alkalmazott terápia (önálló és asszisztált/közreműködött tevékenység megjelölésével), eszközhasználat, az ellátás végrehajtására vonatkozó és kapcsolódó állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály Szabványos Eljárásrend(ek) hivatkozása(i).

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az mentőápolói részvétel, a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett mentőápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

2. Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 30%): A fent leírt teendők közül egy a tanuló/képzésben résztvevő által mentőgépkocsin vagy esetkocsin elvégzett mentőápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a leírás 1. pont szerinti minimális tartalmán túl a mentési folyamat pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszis-antiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a portfólió értékelése során súlyaránya 20%)

- Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása.
- Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinikai látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység stb.).
- Saját tudományos munka bemutatása.
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása.
- Dicséretetek, elismerések, ajánlások a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban.
- Karrierterv és egészségügyi motivációs terv

B) vizgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között

Szimulációs körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 70%, időtartama maximum 15 perc):

A vizsgaszervező intézmény által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott, beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése, invazív tevékenységek bemutatása szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaszervező intézmény által összeállított szempontsor alapján történik

Egy szituációs feladatsornak az alábbi képzési kimeneti követelményeken alapuló tanulási eredmények mindegyikét tartalmaznia kell:

Az összes szituációs feladatban:

- AVPU-t megítél
- ABCDE szemléletnek megfelelően állapotot mér fel
  - A helyszín biztonságosságát megítéli
  - A légút átjárhatóságát megítéli
  - A légzést (légzésszámot, légzési munkát, légzési hangot) eszköz nélkül megfigyeli, hallgat és értékeli
  - SpO₂-t mér, megítél
  - A bőr és a nyálkahártya elváltozásait megítéli
  - Perifériás és centrális pulzust tapint és értékeli
  - Vérnyomást mér
  - CRT-t vizsgál és megítél
  - Köpenyhőmérsékletet mér és értékeli
- A beteget folyamatosan megfigyeli, állapotának változásait észleli, értékeli
- Beteg fiziológiás szükségleteinek kielégítését támogatja
- Beteg biztonsági szükségletét kielégíti
- Szaknyelven és ISBAR sémát használva kommunikál (referál és/vagy konzultál és/vagy segélykocsit hív-lemond és/vagy, beteget ad át)
- Veszélyes hulladékot kezel
- Fertőtlenítő szereket, eljárásokat alkalmaz
- Aszepszis, antiszepszis szabályait betartja

Legalább egy szituációs feladatban:

- ccABCDE és ABCDE szemléletnek megfelelően állapotot mér fel és ellátást végez
- ETCO₂-t mér, megítél
- EKG-t és telemetrikus EKG-t készít
- EKG-n az életet veszélyeztető ritmuszavarokat felismer
- Maghőmérsékletet mér és értékeli
- Vércukrot mér és eredményt értékeli
- GCS-t megítél
- Stroke tüneteit felismeri
- Bénulást és érzékszavarokat megítél és értékeli
- Veszélyeztető állapot gyanúját felismeri
- Fájdalmat megítél
- Bántalmazás jeleit felismeri
- Az újszülött állapotát felméri (ABCDE)
- A betegeket/sérülteket ellátási és szállítási igény szerint osztályozza (Triage)
- Csoportdiagnózist állít fel
- Auto- és heteroanamnézist vesz fel
- A beteg egészségügyi dokumentációját a tőle elvárható szinten értelmezi
- Eszköz nélkül átjárható légutat biztosít
- Egyszerű légútbiztosító eszközöket (OPA, NPA) alkalmaz
- Szupraglottikus eszközöket alkalmaz keringésmegállásban
- Endotracheális intubációt előkészít, asszisztál
- Légúti idegentestet eszköz nélkül eltávolítja
- Garatváladékot leszív
- Endotracheális leszívást alkalmaz (ET vagy kanül)
- Megtartott keringésű beteg sürgősségi endotracheális intubációját előkészíti, asszisztál végrehajtásában
- Lélegeztet ballonnal-maszkkal

- Gépi lélegeztetési módszereket előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Mellkasi tú dekompressziót végez keringésmegállásban
- Thoracotomiát előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Oxigén terápiát alkalmaz
- BLS-t végez és irányít
- XBLS-t végez és irányít
- ALS-ben részt vesz
- AED-t használ
- Manuális defibrillációt alkalmaz
- Elektromos kardioverziót előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Célhőmérséklet orientált kezelést előkészít, asszisztál újraélesztést követően
- Transthoracalis PM alkalmazását előkészíti, asszisztál a végrehajtásában
- Vérzést csillapít
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Sebköötözést alkalmaz
- Helyszíni vérzéscsillapító öltést előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Végtag sínezést alkalmaz
- Vákuummatracccal rögzít
- Nyakrögzítést alkalmaz (MILS és eszközös)
- Lapáthordággal, board-dal (spinal board) teljes teströgzítést alkalmaz
- Húzószínnel végtagot rögzít
- Medenceövet alkalmaz
- Termikus traumát ellát
- Perifériás vénát biztosít (kivéve v. jugularis externa)
- Intraosseális (io.) technikát kivitelez
- Folyadékterápiát alkalmaz
- Eljárásrend szerint gyógyszerel a kompetencia szintjének megfelelően
- Komplikációmentes szülést vezet, folyamatában asszisztál
- Újszülöttet ellát
- Beteg pozícionál
- A beteget szakszerűen mozgat
- A kimentésben közreműködik
- A beteget biztonságosan szállítja
- Alapápolást végez
- Gégekanül betétjét cseréli, tisztítja
- A fertőző beteg ellátására vonatkozó szabályokat alkalmazza
- A beteg testvadászait kezeli
- Megkülönböztető jelzés szükségességét megítéli
- Műszaki mentést kér
- Karhatalmi segítséget kér, kényszerintézkedést igényel
- A beteg állapotának megfelelő betegutat megválasztja
- A beteg szállíthatóságát kompetencia szintjén megítéli

C) vizsgarész: A) és B) vizsgarészekhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgarész alkalmával a vizsgázó bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat maximum 15 percben.

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80%

- 8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 20%
B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 70%
C) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 10%
A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló/képzésben résztvevő a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.
- 8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett 2 fő imitátor bevonása szükséges.
- 8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során az 5.3 pontban felsorolt eszközök.
- 8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -
- 8.8 A szakmai vizsga eredményébe:
- az ágazati alapvizsgát 10% súlyarányal kell beszámítani
- a szakmai vizsgát 90% súlyarányal kell beszámítani.
- 8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:
A GDPR-nak megfelelően elkészített betegdokumentációk, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leirata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.
- 9. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek**
- Az ágazati alapvizsga a szakmai követelmények táblázatban megjelölt tevékenységek végzésére jogosít.